

Violència al Regne Unit

L'ANÀLISI

Toni Cruanyes
Periodista i analista polític

La 'banlieue' de Londres, Km 0

Per què tanta ràbia? Per què ara? Les imatges que hem vist aquests dies per televisió ens impacten doblement: per la seva crua violència i per la sorpresa que això estigui passant a Londres. Escenes de pillatge i caos, incendis i violència. Impunitat davant un grau de violència que instintivament hauríem associat amb Karachi, al Pakistan, el barri de Soweto, a Johannesburg, o als suburbis més violents de Kingston, a Jamaica. Però no a la metròpoli de la civilització per excel·lència. No al regne que no es va atrevir ni a fer una revolució per guillotinar el seu rei, sinó que va preferir pactar-hi per evitar un vessament de sang. No als futurs barris olímpics de l'antiga capital de la prosperitat, del *fair play* i de la multiculturalitat. Què està canviant realment a la societat britànica i per què no ens n'havíem adonat fins ara?

En realitat, la imatge de la violència als carrers de Walthamstow, Tottenham, Hackney o Croydon són la cristallització de molts conflictes latents. El Regne Unit és el país de l'OCDE on hi ha menys mobilitat social i el que pateix unes diferències més grans entre el 10% de la població més rica i el 10% dels més pobres. Però la revolta d'aquests dies no respon a una dinàmica de lluita de classes: res a veure amb els miners i els treballadors de les fàbriques que es van tancar durant els setanta i vuitanta i que van protestar contra Margaret Thatcher. Ni els sindicats tenen avui la força d'aleshores, ni els treballadors del segle XXI tenen la consciència de classe i la cohesió necessària per organitzar-se.

Avui, els que protesten ho fan de forma molt menys ideològica. Veuen com les retallades de fins a un 75% en les ajudes socials afecten els equipaments dels seus barris deprimits. Desapareix la biblioteca de la cantonada, el centre per a joves, l'infermeria... però hi responen cremant aquests mateixos edificis públics o saquejant les petites botigues del *high street*, regentades pels seus veïns que potser tenen tan sols 2.000 euros més que ells al compte corrent.

No: els joves que protesten no ho fan només contra la política de contenció del nou govern conservador de David Cameron. Tampoc ho fan perquè veegin que els bancs amb el seu rescabament milionari hagin provocat la bancarrota de

Uns joves saquejant una botiga d'aparells electrònics, dimarts a Birmingham ■ DARREN STAPLES/REUTERS

l'estat al Regne Unit, a Europa o als EUA. Això no vol dir que el comportament dels bancs i del govern no hagi estat un factor psicològic important. Potser són l'última gota que ha fet vessar el got. Però els que protestaven no ho han fet ni davant del Ministeri d'Economia ni han trencat els vidres de Barclays o National Abbeey, sinó que han convertit en

El multiculturalisme ha portat el món sencer, amb tota la seva brutalitat, a un sol barri de Birmingham o Manchester

objectiu dels saquejos les botigues de telefonia mòbil, d'electrodomèstics o de roba esportiva. Els vandals no són només negres o pakistanesos (també hi ha blancs en situació de marginalitat), ni d'uns barris específics més que d'altres. Tenen en comú

que són joves –això sí, els detinguts van dels 11 als 40 anys– i no actuen seguint una lògica política, sinó de consum. No volen un món millor: aspiren per damunt de tot a comprar-se sabatilles esportives de marca, pantalles de plasma i telèfons mòbils d'última generació. L'impuls consumista davant el nou model d'iPhone que veuen als aparadors; la frustració quan s'adonen que els altres joves de famílies més riques sí que poden. Aquest és el seu concepte de justícia social.

I després hi ha la forma de la revolta. La brutalitat dels saquejos i la destrucció beu de l'imaginari d'aquests joves: el precedent de les *banlieues* de París del 2005 marca el primer exemple. Violència no només acumulada en una educació basada en videojocs, pel·lícules de guerra i hores i hores de televisió sense control parental. Sinó també en el conflicte a flor de pell en les antigues colònies britàniques.

Si els aldarulls de Londres ens fan pensar en Karachi, Johannesburg i Kingston és perquè, en el

fons, s'ha traslladat la realitat del Pakistan, de Sud-àfrica i Jamaica als barris de les antigues ciutats industrials britàniques. El món sencer, amb tota la seva brutalitat, cap en un barri de Birmingham o Manchester.

Les onades migratòries massives que al Regne Unit van començar els anys quaranta i a França als seixanta han deixat

El model francès d'integració tampoc no ha funcionat: sis anys després de l'explosió, els suburbis de París continuen cremant durant moltes nits

aquest pòsit: diferències culturals que s'han revelat irreconciliables, uns nivells de pobresa que Europa pensava haver eradicat amb l'invent de l'estat del benestar i un individualisme il·limitat. Aquesta és l'altra cara de la divisa bàsica del model multicultural britànic.

Però l'alternativa a la multiculturalitat britànica tampoc no ha funcionat. Generacions senceres de polítics francesos van omplir-se la boca parlant de les virtuts de la seva política d'integració. La realitat és una altra: sis anys després de l'explosió de les *banlieues*, París continua cremant durant moltes nits. Els cotxes incendiats continuen formant part del paisatge urbà de Clichy-sous-Bois.

De poc han servit les tímides inversions públiques per millorar l'urbanisme de les barrisades que van acollir una quantitat impensable d'immigrants africans i asiàtics durant la segona meitat del segle XX.

És massa tard. La perspectiva econòmica de França i el Regne Unit no és gaire optimista per les masses de joves poc educats i gens arrelats. Una generació sencera de joves desilusionats amb el seu futur està perduda. La *banlieue* és el punt de sortida i també d'arribada de la violència que estem veient aquests dies a Londres.